

Paarden moeten meer kauwen

Ruwvoer belangrijk bij speekselproductie

Diervoeding

[Carolien Makkink]

Om de speekselproductie voldoende hoog te houden, is het van belang dat paarden zo veel mogelijk kauwen op krachtvoer, zeker als ze weinig ruwvoer tot hun beschikking hebben.

Fysieke eigenschappen van het krachtvoer beïnvloeden het kauwgedrag van paarden.

Paarden worden tegenwoordig heel anders gehouden dan vroeger: in het verleden stonden paarden de hele dag in de wei te grazen. Paarden produceren continu maagzuur, maar speeksel alleen bij het kauwen. Omdat paarden tegenwoordig veel binnen worden gehouden en minder ruwvoer krijgen, kauwen ze minder. Dit kan ertoe leiden dat hun speekselproductie onvoldoende is om het maagzuur te neutraliseren. Uiteindelijk kan dit problemen opleveren voor gezondheid en welzijn. Het is bijvoorbeeld bekend dat bij prestatiepaarden zeer veel maagzweren (bij 80 tot 90 procent van de paarden) voorkomen.

Onderzoek

WUR-studente Irene van de Linde onderzocht de invloed van fysieke eigenschappen van onderhoudsbrok op kauwbewegingen en tijdsduur van kauwen.

Van de Linde gebruikte vier verschillende commerciële paardenvoeders, elk in twee varianten (sportbrok en onderhoudsbrok). Zij bepaalde de chemisch en fysieke eigenschappen van de acht voeders en gebruikte de onderhoudsvoeders in het dierexperiment. Gedurende vier weken werden bij vier KWPN paarden de kauwbewegingen en de opnametijd tijdens het eten uit een standaardvoerbak gemeten op de vier voeders.

Voer B had de grootste pellets (lengte en diameter) voer C en D hadden de kleinste pellets. De C- en D-pellets

waren ook zachter, het ruwecelstofgehalte was hoger dan bij voer A en B. Er waren significante verschillen tussen de voeders in opgenomen hoeveelheid, aantal kauwbewegingen per kg voer, de eettijd per kg voer en de kauwfrequentie. De grootste pellets (voer B) resulteerden in de hoogste kauwfrequentie (65,6 kauwbewegingen per minuut). Bij voer C en voer D was de kauwfrequentie lager (respectievelijk 55,8 en 57,1 kauwbewegingen per minuut). Het aantal kauwbewegingen per kg voer was bij voer D significant hoger (537,3) dan bij de andere voeders. De opname van kleinere pellets (voer C en D) kostte per kg voer meer tijd (respectievelijk 9,0 en 9,6 minuten per kg) dan het opnemen van grotere pellets (voer A: 8,3 minuten per kg; voer B: 7,6 minuten per kg). Naast de voereffecten waren er ook significante verschillen tussen de paarden.

Conclusie

Het lijkt er inderdaad op dat de fysieke eigenschappen van het krachtvoer het kauwgedrag van paarden beïnvloeden. Van de Linde wijst er wel op dat dit onderzoek vrij gering was in omvang. Er is meer onderzoek nodig om de gevonden effecten beter in kaart te brengen. Daarnaast is de studente van mening dat het beter is om (recreatie)paarden meer ruwvoer te geven en het krachtvoeraanbod beperkt te houden. Op deze manier kan de speekselproductie beter op peil gehouden worden dan via de fysieke eigenschappen van het krachtvoer. ■